

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. V.**, bývajúceho C., zastúpeného JUDr. M. J., advokátom v Č., proti žalovanej **A. V.**, bývajúcej vo V., zastúpenej JUDr. E. H., advokátkou v Ž., **o vydanie vkladnej knižky**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 8 C 205/2000, o dovolaniach žalobcu aj žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. decembra 2007 sp.zn. 5 Co 198/2006, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 13. decembra 2007 sp.zn. 5 Co 198/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 21. decembra 2005 č.k. 8 C 205/2000-211 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca od žalovanej domáhal vydania kapitálovej vkladnej knižky s názvom "V.", vinkulovanú na heslo "V." s obnosom 180 000,-- Sk (5 974,91 EUR), vedenú v S. S., a.s., odštepny závod Krajská pobočka Ž., filiálka V., do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej trovy konania. Rozhodnutie vo veci samej v zásade odôvodnil tým, že žalobca v konaní nepreukázal, že by predmetná vkladná knižka bola jeho výlučným vlastníctvom. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline sa odvolanie žalobcu rozsudkom z 13. decembra 2007 sp.zn. 5 Co 198/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku vo veci samej, v časti výroku o trovách konania zmenil prvostupňový rozsudok tak, že žalovanej náhradu trov prvostupňového konania nepriznal, žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania

a proti svojmu rozsudku pripustil dovolanie. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa s tým, že sporná kapitálová vkladná knižka patrila do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zmenu výroku rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania odôvodnil tým, že dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. pre nepriznanie žalovanej náhrady trov prvostupňového konania vzhladol v tom, že žalovaná neumožnila a neumožňuje žalobcovi ako bezpodielovému spoluvlastníkovi vôbec nakladať s predmetnou kapitálovou vkladnou knižkou, okrem toho až z rozhodnutia súdu bolo zrejmé, na základe vykonania určitých dôkazov, či je daná príslušnosť a právomoc, ako i použitie rozhodného práva Slovenskej republiky alebo Spojených štátov amerických a tiež, že vlastne až v konaní súdnym rozhodnutím sa vyriešila otázka, či predmetná kapitálová vkladná knižka patrí do výlučného vlastníctva žalobcu alebo do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne do podielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Z rovnakých dôvodov rozhodol aj o náhrade trov odvolacieho konania. Súčasne odvolací súd pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie, pričom za otázku zásadného právneho významu označil otázku, či má slovenský súd povinnosť zohľadniť rozhodnutie amerického súdu, ktorým boli vysporiadané majetkové vzťahy medzi účastníkmi konania po rozvode, a teda prihliadnuť k tomuto rozhodnutiu cudzieho súdu. Odvolací súd sám k riešeniu uvedenej otázky nevyslovil žiadny názor.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobca i žalovaná.

Žalobca v dovolaní navrhol rozsudky krajského aj okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Obom súdom nižšieho stupňa vytkol, že postupovali nesprávne, keď neaplikovali v tomto konaní ustanovenie § 65 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, a žiadnym spôsobom nezohľadnili rozsudok Okresného súdu Winneshiek, štát Iowa (USA) z 30. októbra 2001 č. CDDMOO1816, ktorým bolo rozvedené manželstvo účastníkov, a ktorým boli upravené aj majetkové pomery účastníkov tohto konania na dobu po rozvode ich manželstva, na čom nič nemení ani okolnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zatiaľ neuznal z procesných dôvodov toto cudzie rozhodnutie. Nesprávne právne posúdenie veci možno vidieť aj v tom, že súd nemal žalobu zamietnuť ani v prípade, že by bolo preukázané, že sporná vkladná knižka patrí do bezpodielového spoluvlastníctva obidvoch účastníkov. Žalovaná netvrdila a ani nepreukázala, že prostriedky na tejto vkladnej knižke sú v jej výlučnom vlastníctve. Naopak,

podľa názoru žalobcu, dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané, že sa skutočne jednalo o jeho výlučné prostriedky.

Žalovaná navrhla rozsudok krajského súdu v časti výroku, ktorým zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že jej náhradu trov prvostupňového konania nepriznal a v časti výroku, ktorým jej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Odvolaciemu súdu vytkla nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko podľa jej názoru v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania. Žalobca sa domáhal vydania vkladnej knižky. Skutkovo aj právne vymedzil predmet konania a týmto určením je súd viazaný. Ak žalobca nesprávne právne a skutkovo kvalifikoval svoj uplatnený nárok, nesporne nesie v tomto smere plnú zodpovednosť a plne znáša aj právne následky, teda aj povinnosť nahradiť trovy konania žalovanej. Okolnosti konštatované (odvolacím) súdom v odôvodnení v časti napadnutých výrokov rozhodnutia nemajú žiaden právny a ani skutkový súvis s predmetom konania.

Žalobca sa k dovolaniu žalovanej nevyjadril.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu toto navrhla zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednáwanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým (vo veci samej) potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a vo výroku svojho rozhodnutia vyslovil, že je dovolanie prípustné. Preto dovolanie žalobcu proti tomuto rozsudku podľa § 238 ods. 3 O.s.p. prípustné je.

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom jeho rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. V prípade dovolania pripusteného odvolacím súdom v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), a to práve len v konkrétne vymedzenej otázke. V dovolacom konaní môžu byť v takomto prípade predmetom súdneho posudzovania iba právne otázky [na riešenie skutkových otázok dovolací súd nie je oprávnený ani vybavený procesnými prostriedkami (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.)].

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a dovolacím dôvodom, vrátane jeho vecného (obsahového) vymedzenia dovolateľom. Obligatórne sa zoberá len vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uplatnením dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. možno odvolaciemu súdu vytknúť, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci, je posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či ho aj správne interpretoval.

Vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod je predmetom preskúmania dovolacím súdom právna otázka (pre ktorú odvolací súd pripustil dovolanie) týkajúca sa povinnosti slovenského súdu zohľadniť rozhodnutie amerického súdu, ktorým boli vyporiadané majetkové vzťahy medzi účastníkmi konania po rozvode. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na fakt, že výrok o prípustnosti dovolania musí byť (ako každý výrok rozhodnutia súdu) odôvodnený; odvolací súd musí v odôvodnení rozhodnutia zreteľne uviesť, že vyslovil prípustnosť dovolania pre zásadný význam rozhodnutia po právnej stránke, prípadne pre zásadný význam ním riešenej konkrétnej právnej otázky, ak nemá zásadný význam po právnej stránke celé rozhodnutie, alebo v čom zásadný význam rozhodnutia (riešenej právnej otázky) vidí. Inak povedané, otázku zásadného právneho významu, ktorá odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p., musí odvolací súd vyriešiť sám; musí tiež vysvetliť,

z akých dôvodov považoval za správny ten z viacerých právnych názorov, z ktorého pri posúdení veci vychádzal. Nedostatok v tomto smere robí rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné; na túto vadu dovolací súd prihliada z úradnej moci v zmysle § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. (porovnaj R 6/2002). V danom prípade je rozhodnutie odvolacieho súdu postihnuté práve touto vadou, keď (ako je už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené) dovolací súd otázku zásadného právneho významu, pre ktorú pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie, sám vôbec nevyriešil.

Pokiaľ ide o dovolanie žalovanej (ako je zrejmé z jeho obsahu), toto smeruje iba proti tým výrokom rozsudku odvolacieho súdu, ktoré procesnoprávne majú povahu uznesenia. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p. Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým dovolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého dovolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide (mimo iných) o uznesenie o trovách konania. Preto, keď dovolanie žalovanej smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti výrokov o trovách konania, prípustnosť dovolania z § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach,

v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vady konania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. však dovolateľkou namietané neboli a ani dovolacím súdom neboli zistené.

Pokiaľ dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotné nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je totiž v ustanoveniach občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko v danom prípade dovolanie žalovanej podľa § 239 O.s.p. prípustné nie je a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na odvolacom súde bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. V súvislosti s dovolaním žalobcu však dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu (vrátane výrokov o trovách konania ako súvisiacich výrokov) zrušil v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p. z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p. (nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu pre nedostatok, resp. neexistenciu vyriešenia otázky zásadného právneho významu, pre ktorú pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. augusta 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

